

Etikk i en ny tid

AKTUELT I FORENINGEN

KNUT E. BRAATEN

knut.braaten@legeforeningen.no

Samfunnspolitisk avdeling

Legers bruk av sosiale medier var under lupen da Rådet for legeetikk arrangerte sitt 60-årsjubileum i slutten av november.

**Rådet for legeetikk
presenterer**

Leger i sosiale medier

**Jubileumsseminar
25.11.21**

ROLLER OG YTRINGSFRIHET: Jon Wessel-Aas (øverst) og Einar Øverenget satte tonen på seminaret med sine perspektiver på sosiale medier. Fotomontasje: Legeforeningen.

Sosiale medier har endret fundamentalt måten vi kommuniserer på og hvordan vi tar til oss informasjon og kunnskap – på godt og vondt. Bruken har blitt en naturlig del av hverdagen til de fleste, inkludert leger. Dette skaper en rekke muligheter, men byr også på utfordringer.

– Sosiale medier er en potensiell gullgruve for erfaringsutveksling, faglig og politisk diskusjon og nettverksbygging. Men de er hva vi gjør dem til, som med så mye annet. Med en kniv kan du bygge gapahuk, skjære brød, lage kunst – eller ta livet av noen. Prinsippet er det samme: «Handle with care», sier Jan-Henrik Opsahl, styremedlem i Rådet for legeetikk og leder av programkomiteen.

Vanskelig å skille roller

Til å innlede under seminaret var filosof Einar Øverenget og advokat Jon Wessel-Aas invitert. Øverenget konsentrerte seg om roller og etiske føringer. Han påpekte at sosiale medier egentlig ikke er annerledes enn andre medier, men de stiller større krav til den enkelte fordi de er uredigerte. Vi er både vår egen journalist og redaktør. Wessel-Aas tok utgangspunkt i ytringsfriheten og skranker for denne, blant annet taushetsplikten. Han viste til at grunnlovens bestemmelser om ytringsfrihet forutsetter at fagfolk bidrar i det offentlige ordskiftet.

En vanlig utfordring, som særlig kommer på spissen i sosiale medier, er gråsonen mellom offentlig og privat kommunikasjon. Når er du profesjonell og når er du privat? Det kan være vanskelig å skille rollene. Dette forsterkes av den uformelle tonen, distansen og muligheten til direkte kontakt. Det kan være lettere å trå feil og vanskeligere å overskue konsekvensene av ytringer i sosiale medier.

– «Løse kanoner» har eksistert til alle tider, uavhengig av format, og her er nok ikke leger mer heftet enn andre grupper. Men sosiale medier krever en bedre kalibrert evne til rolleforståelse. Dette er en av tingene jeg mener det er viktig å debattere, da leger har til dels svært ulike syn på hva det innebærer å være lege, fremhever Opsahl.

Når det kommer til debattklimaet på sosiale medier, er det særlig to forhold det er greit å være oppmerksom på:

1. «Lukkede fora» er på ingen måte en garanti for at ytringene *ikke* når folk utenfor gruppen. Overstiger en gruppe ti personer, er det vanlig å si at den er offentlig. Så det du ytrer bør tåle forsiden av en avis, den såkalte «VG-testen». Husk at taushetsplikten gjelder uansett.
2. Skal debattene ha verdi, krever det at vi klarer å holde de ryddige, blant annet ved å fokusere på sak fremfor person. Direkte personangrep må unngås. Du kommer langt med vanlig folkeskikk.

Rådet for legeetikk har i samarbeid med Legeforeningen utarbeidet konkrete retningslinjer for legers bruk av sosiale medier. Disse er å finne på tidsskriftet.no.

Publisert: 10. januar 2022. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.22.01.15

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 24. juni 2026.